

Risikovurdering af vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter

Baggesen, Dorte Lau

Publication date:
2023

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Baggesen, D. L., (2023). *Risikovurdering af vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter*, No. 23/1012940, 3 p., Aug 30, 2023.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Risikovurdering af vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter

Opdrag

DTU Fødevareinstituttet er af Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet, blevet bedt om at foretage en risikovurdering af tilsætningen af folsyre (30 µg pr. 100 g) til vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter (tre varianter: plain, jordbær og vanilje).

Fødevarestyrelsen ønsker, at beregningerne skal foretages ud fra følgende forhold:

- DTU bedes tage udgangspunkt i et gennemsnitligt indtag af vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter pr. dag for 95. percentilen.
 - DTU bedes oplyse mængden (g) af dette indtag for alle aldersgrupper.
 - DTU bedes i vurderingen også oplyse selve indtagsmængden af næringsstoffet fra produktet (95. percentilen), som vurderingen tager udgangspunkt i, for alle aldersgrupper.
- Det skal antages, at den pågældende fødevare erstatter indtaget af lignende produkter i kosten (fermenterede mælkeprodukter).

DTU bedes medtage alle aldersgrupper i vurderingen.

Konklusion

Den ansøgte tilsætning af folsyre til de pågældende vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter fører ikke til, at de fastsatte øvre tolerable grænser for indtag af folsyre overskrides for nogen af aldersgrupperne, når beregningerne er foretaget som angivet af Fødevarestyrelsen.

Baggrund

Til at foretage en sundhedsmæssig vurdering af en fødevare beriget med vitaminer eller mineraler anvender DTU Fødevareinstituttet en model for berigelse, som er baseret på følgende antagelse:

Det antages, at den pågældende fødevare, som ønskes beriget, erstatter indtaget af lignende produkter i kosten. I forbindelse med vurderingen er det til beregningen antaget, at indtaget af de pågældende vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter vil svare til indtaget af fermenterede mælkeprodukter. For at beskytte storforbrugere af fermenterede mælkeprodukter, regnes der med en 95. percentil for dette indtag (P95), mens der for andre bidrag til indtaget af folsyre (andre berigede fødevarer) regnes med P50.

Det vurderes, hvorvidt indtaget af folsyre overskrider den fastsatte øvre tolerable grænse for indtag (EFSA 2006) i den generelle befolkning. En overskridelse af denne anses for sundhedsmæssig betænkelig. For folsyre dækker den øvre tolerable grænse indtaget fra andre frivilligt berigede fødevarer og kosttilskud.

Ifølge bekendtgørelsen om tilsætning af næringsstoffer til fødevarer (BEK nr. 707 af 09/06/2023) er det tilladt at berige visse fødevarekategorier med folsyre. Til at estimere andelen af berigede fødevarer i de fødevarekategorier, som kan beriges i Danmark, og som der er indtogsdata på, benyttes hollandske tal, som viser, at 15% af læskedrikindtaget, 22,6% af mælkebaserede drikkevarer, 23% af indtaget af morgenmadscerealier og 4,1% af indtaget af chokolade, barer og lignende i Holland er beriget (van Rossum *et al.*, 2011). Det antages derfor, at disse procenter af den enkeltes indtag fra disse fødevarekategorier udgøres af produkter, der er beriget med den tilladte mængde af folsyre ifølge bekendtgørelsen.

Udover bidraget fra kosten indregnes bidraget fra en almindelig multivitamin/mineral tablet, idet den seneste undersøgelse af danskernes forbrug af kosttilskud indikerer, at omkring halvdelen af den voksne befolkning (53% af kvinderne og 48% af mændene) og 43-63% af børnene regelmæssigt indtager vitamin- og mineraltilskud (Knudsen, 2014). Der regnes med et bidrag svarende til 100 % RI ifølge bekendtgørelsen om kosttilskud (tidligere BEK nr. 39 af 12/01/2016).

Vurdering

Af tabel 1 ses indtaget af fermenterede mælkeprodukter (P95), som vurderingen tager udgangspunkt i, og af tabel 2 ses det estimerede indtag af folsyre fra det pågældende produkt, frivilligt berigede fødevarer, kosttilskud og det samlede indtag for alle aldersgrupper. Tabel 3 viser de øvre tolerable grænser for indtag af folsyre.

Tabel 1. Indtaget af fermenterede mælkeprodukter (P95)*, som vurderingen tager udgangspunkt i, for alle aldersgrupper.

	1-2 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	Voksne mænd	Voksne kvinder
P95 for indtaget af fermenterede mælkeprodukter (g/dag)	81	76	59	72	54	38	59

*Indtogsdata stammer fra de nationale undersøgelser af danskernes kost, hhv. *Danskernes Kostvaner, Spæd- og Småbørn, 2014-15* og *Danskernes kostvaner 2011-13, Hovedresultater*, DTU Fødevareinstituttet.

Tabel 2. Samlet estimeret indtag* af folsyre i de respektive aldersgrupper.

	1-2 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	Voksne mænd	Voksne kvinder
P95 for indtaget af folsyre fra produktet (µg/dag)	24	23	18	21	16	11	18
P50 for indtaget af folsyre fra frivilligt berigede fødevarer (µg/dag)	2	11	23	28	28	34	22
Multivitamin/mineral tablet (µg folsyre/dag)	75	75	75	200	200	200	200
Total folsyre (µg/dag)	102	109	116	249	244	245	240

*Indtagsdata stammer fra de nationale undersøgelser af danskernes kost, hhv. *Danskernes Kostvaner, Spæd- og Småbørn, 2014-15* og *Danskernes kostvaner 2011-13, Hovedresultater*, DTU Fødevareinstituttet.

Tabel 3. Øvre tolerable grænser* for indtag af folsyre i de respektive aldersgrupper.

	1-2 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-17 år	Voksne
Folsyre (µg/dag)	200	300	400	600	800	1000

*EFSA 2006

På baggrund af beregningerne, hvor indtaget af fermenterede mælkeprodukter erstattes af de pågældende vegetabiliske alternativer til fermenterede mælkeprodukter, ses ingen overskridelser af de øvre tolerable grænser for indtag af folsyre for nogen af aldersgrupperne.

Benyttet litteratur

Bekendtgørelse om tilsætning af vitaminer og mineraler til fødevarer (2023) Miljø- og Fødevareministeriet. BEK nr. 707 af 09/06/2023.

Danskernes Kostvaner. Spæd- og Småbørn. 2014-15. DTU Fødevareinstituttet.

EFSA (2006) Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals. Scientific Committee on Food (SCF) and Scientific Panel on Dietetic Products, Nutrition and Allergies (NDA), European Food Safety Authority.

Knudsen VK (2014). Danskernes forbrug af kosttilskud. E-artikel nr. 2, DTU Fødevareinstituttet.

Pedersen AN, Christensen T, Matthiessen M, Knudsen VK, Rosenlund-Sørensen M, Bilstoft-Jensen A, Hinsch HJ, Ygil KH, Kørup K, Saxholt E, Trolle E, Søndergaard AB, Fagt S (2015). Danskernes kostvaner 2011-13. Hovedresultater. DTU Fødevareinstituttet.

Tidligere bekendtgørelse om kosttilskud. Miljø- og Fødevareministeriet. BEK nr. 39 af 12/01/2016.

van Rossum CTM et al. (2011) Consumption Survey 2007-2010 Diet of children and adults aged 7 to 69 years. Report number: 350050006/2011. National Institute for Public Health and the Environment, The Netherlands.